

ÇİN'DEKİ ELEKTRİK KRİZİNİN ARKASINDA NE VAR? *

Üreticiler, endüstri ve hane halklarından gelen güçlü elektrik talebiyle birleşen kömür arzı kıtlığı, kömür fiyatlarını rekor seviyelere çıkarıp, kullanımda yaygın kısıtlamaları tetiklediğinden Çin, bir elektrik krizinin pençesinde zorluklarla mücadele ediyor.

İklim gözlemcileri, Pekin'in çevresel sebeplerin mevcut enerji krizinden sorumlu olmadığını söylemek için çok çaba sarf ediyorlar. Gerçekten de Çin, kömür üretimini değil, enerji tüketimini azaltmaya odaklandı.

Çin'in yoğun bir şekilde kontrol edilen elektrik fiyatlandırma sistemi, üreticilerinin yükselen kömür maliyetlerini tüketicilere yansıtmasını önleyerek, üreticileri kayıplara uğramaktan veya üretimi azaltmaktan başka seçenek bırakmamaktadır.

Merkezi planlamacıların genellikle talep artışını hafife alması ve birçok eyaleti yaz ve kış yoğun tüketim mevsimlerinde elektrik kesintisi riskiyle karşı karşıya bırakmasıyla, Çin arz ve talebi dengelemek için sık sık zorluklara göğüs germek zorunda kaldı.

Bu yıl, bazı kömür arz kesintileri ve endüstrilerden ve hanelerden gelen artan talep de dahil olmak üzere birçok faktör, ülke genelinde elektrik kesintilerine neden oldu. Ancak, ülkenin katı fiyatlandırma sistemi en büyük suçlu olarak görülüyor.

Çin'in en kötü enerji tedarik krizlerinden biri, şiddetli kar fırtınalarının kömür arzını kesintiye uğratması ve enerji nakil altyapısına zarar vermesiyle 2010-11 kışında yaşanmıştı. Ancak, kârlılıklarından endişe eden santraller, kömür tedarikçileri ile fiyat müzakerelerini uzatmak için stoklarını azaltarak kıtlığı daha da kötüleştirmişti. Çin, o zamandan beri, kömür maliyetleri belirli bir seviyeye ulaştığında elektrik tarifelerinin dalgalanmasına izin vermiş olsa da mücadele eden üreticiler, kayıpları önlemek için fiyatları zamanında yükseltme özgürlüğüne sahip değiller.

Bazı politika yapıcılar 2019'da Çin'in 2021-2025 döneminde elektrik kesintisi risklerini ortadan kaldırmak için daha fazla kömürle çalışan elektrik santrali inşa etmesi gerektiği konusunda uyardı, ancak mevcut üretim kapasitesi büyük ölçüde yetersiz kaldı ve bu da birçok tesisin ekonomik teşviklerden yoksun olduğunu göstermektedir.

Son zamanlarda yaşanan kıtlıklar, Pekin'in ağır sanayide enerji kullanımını frenleme çabalarına rağmen ortaya çıktı.

* "What is behind China's power crunch?", [Reuters](#)

İç Moğolistan ve Guangdong'daki eyalet yetkilileri, enerji yoğun alüminyum izabe tesisleri de dahil olmak üzere sanayiye elektrik kullanımını azaltma emri verdi.

Bununla birlikte, İç Moğolistan gibi büyük kömür üreticileri de dahil olmak üzere 10 eyalet ve bölgede bulunan enerji yoğun ağır sanayi ilk yarıda mevcut enerji verimliliği hedeflerine ulaşamadı.

Ancak kısıtlamalara rağmen, talebi karşılamak için Çin'in 2021 Ağustos'una kadar toplam elektrik üretimi, 2020'nin aynı dönemine göre hala %10,1 ve 2019'daki aynı dönemden yaklaşık %15 daha fazlaydı.

Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC) cuma günü elektrik kesintilerini çözmek için çalışacağını söyledi, ancak hangi adımların atılacağına dair herhangi bir ayrıntı vermedi. Pekin için yakın vadedeki en büyük zorluklardan biri, dünyanın en büyük ikinci kömür ihracatçısı olan Avustralya ile devam eden ticaret anlaşmazlığıdır. Kuzeydoğu Çin'in Jilin eyaletindeki üst düzey bir yetkili, yetkilileri arz açığını gidermek için Moğolistan, Rusya ve Endonezya'dan daha fazla kömür tedarik etmeye çalışmaya çağırdı.

Diğer bir faktör de küresel bir doğal gaz kıtlığıdır, çünkü bazı büyük ekonomiler COVID-19 kısıtlamalarının hafifletilmesinin ardından aynı anda yakıt stoklamaya çalışmaktadır. Öyle olsa bile, Çin Devlet Şebeke Kurumu pazartesi günü yaptığı açıklamada, müşterilere "elektrik arzını garanti etme savaşı için her şeyi yapacağını" ve şebeke üzerinden daha fazla elektrik sağlayacağını açıkladı.

* "What is behind China's power crunch?", [Reuters](#)